

Sviatok Bielických Bahien a otvorenie náučného chodníka

7.mája 2011

5

OFICIÁLNY ČLÁNOK V MÉDIÁCH:

10 **Bielické Bahná ukrývajú v sebe vzácny biotop - vápnité slatiny s kriticky ohrozenou maricou pílkatou, ktoré boli hlavným dôvodom na zaradenie do národného zoznamu území európskeho významu. Siedmeho mája bola široká verejnosť, najmä školská mládež, pozvaná na prezentáciu projektu Zachráňme Bielické Bahná, ktorý podporila Nadácia Ekopolis a spoločnosť Slovnaft, a.s., v rámci grantového programu Zelené oázy, a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR z programu Adam. Autorom a realizátorom projektu je Klub Stromu života Sova založený pri KST Kamarát**
15 **Partizánske.**

Vo hvezdárni patrila úvodná videoprezentácia ornitológovi, fotografovi a dlhoročnému ochrancovi prírody Stanislavovi Harvančíkovi z Partizánskeho. Predstavil najmä množstvo druhov vtákov okružkovaných v tejto lokalite, ktorú on osobne navrhoval na ochranu ešte pred takmer tridsiatimi rokmi. Od roku 1987 stál na čele Základnej organizácie Slovenského
20 zväzu ochrancov prírody v Partizánskom, dovtedy ju viedol František Dublein.

Koordinátor občianskeho združenia Strom života Vladimír Dobiaš predstavil vzácnu flóru potvrdenú odborníkmi i samotný projekt Zachráňme Bielické Bahná. Okrem stáleho environmanažmentu cieľom projektu bolo vybudovanie náučného chodníka a jeho slávnostné otvorenie bolo zlatým klincom Sviatku Bielických Bahien. Krstným otcom
25 chodníka sa stal ochranár Stanislav Harvančík, ktorý v tejto lokalite strávil kus života pri ornitologických pozorovaniach a stromákom poskytol na náučné tabule množstvo profesionálnych fotografií z Bahien. Stromáci hostí previedli po náučnom chodníku, ktorý je sprístupnený zatiaľ len spolovice, lebo na jeho ukončenie do augusta tohto roku bude treba ešte veľa dobrovoľníckej práce. Každý mohol už teraz bezpečne prejsť cez bahno po
30 premosteniach, preštudovať informačné tabule, posediť na lavičkách.

Slávnosť pokračovala v areáli hvezdárne posedením pri guláši, ktorý pripravili obetaví bielickí záhradkári na čele s Jozefom Belákom. Deti sa mohli dlhé hodiny „bahniť“ pod vedením Matúša Bystričana, učiteľa z umeleckého ateliéru Janco, na tvorivých dielňach,
kde tvorili z hliny zvieratká žijúce na Bahnách.

35 Na sviatočnom stretnutí milovníkov prírody si prevzali ocenenie aj najaktívnejší mladí stromáci, ktorí odpracovali na Bahnách tri soboty – Katarína, Nikola a Nikolas Rihárovci a najaktívnejšou stromáčkou bola gymnazistka Michaela Raučinová. Deň, vlastne večer bol zavŕšený koncertovaním folkových skupín FolkTón z Partizánskeho a Rolničky z Bratislavy na trinástom ročníku regionálneho festivalu pôvodnej folkovej tvorby - Folková jar. Každý
40 využil zaujímavé prostredie hvezdárne aj tým, že pozoroval oblohu cez hvezdársky ďalekohľad s riaditeľom hvezdárne Vladimírom Mešterom. Folkovanie pokračovalo pri táboráku do neskorých večerných, či skôr ranných hodín.

Ala

45

NEOFICIÁLNE DOJMY:

50

Zraz účastníkov Sviatku Bielických Bahien bol vo hviezdárni o 13. hodine. Čakali sme však asi pätnásť minút na Annu Csollárovú z oddelenia ŽP MsÚ, ktorá mala povedať zopár úvodných slov za mesto, ako majiteľa Bielických Bahien. Neprišla, ani sa neospravedlnila telefonicky. Stano Harvančík začal s predstavovaním najmä vtákov, ktorých tu odchytili a okružkovali pred rokmi. Deťom sa to zdalo dosť dlhé, preto z prednášky odchádzali. Vladko po dohode s Harvančíkom predstavil aj vzácne rastliny a celý náš pripravený projekt. Trochu mu chýbala guráž, hovoril potichu. Až keď Peťo spustil na plátno prezentáciu fotiek z lokality, ktorú sme pripravili pre Csollarovú aj s hudobným podfarbením, Vladko do toho rozprával už s väčšou odvahou... Až mi mráz chodil po chrbáte od dojatia, hrdosti, zadosťučinenia. A keď som slovo dostala ja, mala som trému. Príliš som to prežívala... A keď som hovorila o tom, ako veľmi nás sklamal nezaujem verejnosti, najmä turistov, pomáhať nám pri výstavbe chodníka, až sa mi zajakával hlas a bolo mi do plaču. (Aj z toho, že na samotné otvorenie náučného chodníka, na slávnosť – pre KST Kamarát tak dôležitú - neprišli ani najbližší kamaráti, ani nezavolali, prečo...)

65 Z hviezdárne sme sa vybrali na Bahná. Ala sa za pomoci Mišky premaskovala za vílu, hoci bola vyrušovaná nedisciplinovanými účastníkmi, ktorí si išli pozrieť chodník pred samotným otvorením. Domáca pani víla Marica alias Ala bola druhou krstnou mamou, či skôr sudičkou nového náučného chodníka a pokropila vstupnú informačnú tabuľu na Bahná vodou so slovami, aby do jej kráľovstva prichádzali len dobrí ľudia, ktorí si budú túto vzácnu lokalitu vážiť, chrániť a nebudú ju zanášať odpadom. Stanislava Harvančík „pokrstil“ drevenú konštrukciu tunajším bahnom, želal mu, aby čo najdlhšie vydržal... Veľmi ma potešilo, že sa nás na otvorení zišlo omnoho viac ľudí, ako bolo na videoprezentácii. Najmä deti z bielickej školy, potešili aj školáci z Klátovej so svojou učiteľkou – botaničkou. Bol nádherný deň a pri prechádzaní s davom ľudí po chodníku

75 konečne zo mňa opadával stres.

Hore vo hviezdárni, kde sme sa všetci vrátili, už rozvoniaval guláš, ktorý navarili bielicí záhradkári. Môj bratranec Jožko Belák, ktorého som poprosila o pomoc, sám nakúpil suroviny, sám si vyviezol kotlinu a drevo pod kotol. Pomáhal mu Slávo Bohm, neskôr aj pani Božiková, Mária Balážová, Marián Bodnár i samotný predseda Jozef Rešetka. Zlatí

80 ľudia. Nebyť ich, tak neviem, ako by som si poradila s tým občerstvením... Jožko mi odovzdal pokladničné bločky a samozrejme, že suroviny na guláš sme si zaplatili zo sponzorských darov – 50 eur nám odovzdal za výbor mestskej časti Veľké Bielice poslanec Miroslav Kohút, 30 eur mi dal môj bývalý spolužiak - divadelník a režisér Veľkobieličan Jožko Krasula, ktorý na Bahnách strávil detstvo (a 20 eur mi o tri dni priniesol do redakcie jeho brat podnikateľ a poslanec MsZ Juraj Krasula a 50 eur mi dala sekretárka na magistráte – vraj ako darček od Jožka Božika ako osoby, nie ako primátora).

85 **ĎAKUJEM.**

Za guláš sme od každého vyberali po jednom symbolickom eure a celkom sme vyzbierali do škatuľky s nápisom „aj ostatné príspevky“ len 46 eur. Celkové náklady na občerstvenie (kofolu, minerálku, čaj, kávu sme dávali zadarmo – žiaden alkohol) prekročili sumu 200 eur a tajne sme dúfali, že vyzbierame na príspevkoch viac, aby sme si mohli kúpiť krovinorez na udržiavanie chodníka. O tom sa nám mohlo len snívať...

Brigádníci, ktorí pomáhali pri výstavbe náučného chodníka a účinkujúci muzikanti v následnom kultúrnom programe mali guláš zdarma.

95 Veľmi ma potešili aj manželia Jancovci, Mirka a Štefan, ktorí pre tvorivé dielne pre deti darovali celý balík hliny. Po celý čas sa im venoval Bibo – Maťo Bystričan, Štefanov brat, s

ktorým sme si zaspomínali, keď pár rokov chodil s mojím oddielom na turistiku ako školák.

100 *Aj Folkovú jar sme začali neskôr. Nuž... Pätnásť minút sme čakali na skupinu Nová Tráva z Partizánskeho, ktorá mala vystupovať ako prvá. Chalani – Gargy Vlado Grznár a Braňo Gudaba mi to ešte pred pár dňami potvrdili telefonicky, boli na všetkých plagátoch, pozvánkach. A napokon ani neprišli, ani nezavolali. Nuž takýchto mi máme v Partizánskom serióznych ľudí.*

105 *Napokon účinkovali len dve kapely Folktón a Rolničky v prednáškovej sále hvezdárne, a ďalší muzikanti – Peťo Paták z Bošian a Maňas Marián Nováčik z Továrnik (nový starosta) vonku pri ohnisku, pod „zadymenými“ hviezdami. Výdatne im pomáhal Vladko a Ivan z Folktónu. Mrzelo ma, že chlapci si sami platili víno, resp, si sami priniesli niečo tuhšie. Do polnoci vydržala skalná partia. Práve sme boli na odchode, keď sa dovalil Jožko Toma s Jožkom Bartolenom z Veľkých Uheriec. My sme s Peťom a s Alou odišli autom, Peťo Paták*

110 *na bicykli, polnoční hostia asi tiež...*

Vladko s Maňasom, ktorý odchádzal tradične na bicykli s gitarou na chrbte, sa lúčili až na svitaní... V chatičke ostali spať naši mladí Dobiašovci a Mirka Šalgová. Vo hvezdárni spal mladý sympatický hvezdár Marek so svojou priateľkou Jarkou Szabovou, ktorá si ma

115 *pamätala z turistiky, keď bola ako školáčka. Potešilo. Našli sme spoločnú reč aj pri pesničkách s gitarou... Potešil záujem ďalších troch mladých ľudí – Tibora, Martiny a Kristíny, ktorí sa chcú stať členmi KST Kamarát.*

Ráno o deviatej sme našich zobudili, keď sme všetko okolo hvezdárne museli dať do poriadku...

120

BOLA TO DOBRÁ AKCIA.

Bolo to však aj hlboké sklamanie a aj poučenie do budúcnosti, že spoľahnúť sa môžem už len na seba a na svoju rodinu. Pomohli úplne cudzí ľudia.

125 *Kamarát a kamarátka, ktorých som o pomoc prosila, sa ani neozvali...*

Ala